

ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ

Η «μεταρρύθμιση» του πανεπιστημίου προχωράει ακάθεκτη Να αντισταθούμε!

Φαίνεται ότι και αυτή η κυβέρνηση μαζί με άλλα αποφάσισε να «βάλει τάξη» και στα θέματα της παιδείας. Όπως ανακοινώθηκε στην πρόσφατη συνέντευξη τύπου της ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας, ξεκινάει άμεσα ο «διάλογος» για την παιδεία, ο οποίος όμως αυτή τη φορά θα είναι «δομημένος». Θα συντονίζεται από μια επιτροπή επιτελικού συντονισμού - «Επιτροπή Εθνικού και Κοινωνικού Διαλόγου για την Παιδεία» με 36 μέλη και επικεφαλής τον Α. Λιάκο και θα συμμετέχουν το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας (ΕΣΥΠ) με επικεφαλής τον Ν. Θεοτοκά και η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής με επικεφαλής τον Κ. Γαβρόγλου.

Η τοποθέτηση του Α. Λιάκου ως επικεφαλής του «διαλόγου» της νέας επιτροπής «σοφών» έχει σημαντικό πολιτικό συμβολισμό για τις επιλογές της κυβέρνησης και τους στόχους αυτού του «διαλόγου», αφού αυτός πρωτοστάτησε στην κίνηση των 1000 προθύμων για τη «μεταρρύθμιση» Γιαννάκου με τον νόμο-πλαίσιο, αλλά και την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, με σκοπό τη λειτουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων, όπως υπαγόρευε η Ε.Ε. με τη Διαδικασία Μπολόνια και ο ΟΟΣΑ με τις τρομερές «εργαλειοθήκες» του. Δεν ξεχνάμε τη Σύνοδο του ΟΟΣΑ στην Αθήνα το 2006, τις τότε δηλώσεις Γιαννάκου – Γκουρία (αυτού του εξαιρετικού φίλου και συμβούλου του σημερινού πρωθυπουργού, με τις «χρήσιμες εργαλειοθήκες») και το άγριο χτύπημα του εκπαιδευτικού κινήματος που αντιστέκονταν. Ο Α. Λιάκος υπήρξε, επίσης, στενός συνεργάτης του Κ. Σημίτη και πρόεδρος του σημερινού «Ομίλου Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Ελληνικής Κοινωνίας» (ΟΠΕΚ). Ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση!

Δεν είναι χωρίς πολιτικό συμβολισμό και η επιλογή του επικεφαλής του ΕΣΥΠ, ο οποίος, εξ όσων γνωρίζουμε, παραμένει αντιπρόεδρος του Συμβουλίου Ιδρύματος του Παντείου, όπως επίσης και του υπεύθυνου για τη συμμετοχή της Βουλής, που σε προεκλογικό άρθρο του απέρριπτε το σχέδιο «νόμου Μπαλά» και διατύπωνε την ανάγκη «εκσυγχρονισμού» του νόμου-πλαίσιο 1268/1982.

Όπως δηλώθηκε στην ίδια συνέντευξη: «οφείλουμε να αναζητήσουμε λύσεις που θα αντιπαρατίθενται στα ξεπερασμένα στερεότυπα και αναχρονιστικές νοοτροπίες που καταδυναστεύουν την κοινωνία και ειδικότερα την εκπαίδευση». Επίσης, «η αντιμετώπιση δομικών προβλημάτων της εκπαίδευσης, συναρτάται με την έκθεση του ΟΟΣΑ για την αξιολόγηση της εκπαίδευσης στη βάση των βέλτιστων διεθνών πρακτικών. Τις επόμενες μέρες συγκροτείται κοινή επιτροπή εμπειρογνομόνων που τα πορίσματά της θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο του εθνικού και κοινωνικού διαλόγου για την παιδεία...».

Η ζοφερή κατάσταση των εργαζομένων, των ανέργων, των νέων και της συντριπτικής πλειονότητας της κοινωνίας πλέον ξεπερνά κάθε όριο. Μετά από την ψήφιση του βάρβαρου μνημονίου που συμφωνήθηκε από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ με τους λεγόμενους θεσμούς, την ψήφιση του πρώτου κύματος προαπαιτούμενων, την εκχώρηση των τραπεζών σε ξένους «επενδυτές», μέσω της κομπίνας της ανακεφαλαιοποίησής τους, οι οποίοι αγόρασαν σε εξευτελιστικές τιμές τις μετοχές τους εκμηδενίζοντας έτσι την κρατική κυριότητα, την ουσιαστική εγκατάλειψη χιλιάδων δανειοληπτών στο έλεος των διεθνών αρπακτικών, ακολουθεί η άμεση ψήφιση νέων επώδυνων μέτρων, ξεκινώντας από την πλήρη διάλυση της κοινωνικής ασφάλισης.

Όσον αφορά την **ανώτατη εκπαίδευση**, βρισκόμαστε μπροστά:

- σε μια τρομακτική υποχρηματοδότηση (μειωμένη κατά 20% από πέρσι και συνολικά 75% από το 2010, βλ. [προϋπολογισμό 2016](#)), δηλαδή πρακτικά στην ολοσχερή κατάργηση της χρηματοδότησης των ΑΕΙ από τον Νοέμβριο του 2014,
- στο αποδεκατισμένο και χωρίς αναπλήρωση προσωπικό (διδασκτικό, εκπαιδευτικό, τεχνικό, διοικητικό),
- στην ανυπαρξία οποιασδήποτε νέας προκήρυξης θέσης ΔΕΠ από το 2010, την ίδια ώρα που αντιμετωπίζουμε κύμα συνταξιοδοτήσεων,
- στην ουσιαστική εγκατάλειψη της επιστημονικής έρευνας,
- σε τρομερή καθυστέρηση διορισμών εκλεγμένων μελών ΕΤΕΠ (από το 2007),
- σε σύναψη συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου με εξευτελιστικούς όρους εργασίας (με το ψευδώνυμο «πανεπιστημιακοί υπότροφοι»),
- σε σχεδόν μηδενικές πιστώσεις διδασκόντων με βάση το ΠΔ407/80,
- σε πρακτικά ανύπαρκτη φοιτητική μέριμνα,
- σε συνεχιζόμενες διώξεις συνδικαλιστών της πανεπιστημιακής κοινότητας (διδασκόντων, διοικητικών, φοιτητών).

Βρισκόμαστε μπροστά στις ακόλουθες **δεσμεύσεις της κυβέρνησης** προς τους «θεσμούς» ([Μνημόνιο 3](#)):

Για υλοποίηση μέτρων με βάση την «εργαλειοθήκη» του ΟΟΣΑ μέχρι τον Απρίλιο του 2016 (μείωση αριθμού φοιτητών, χρηματοδότηση των πανεπιστημίων από φοιτητές και άλλους ιδιωτικούς πόρους, σύνδεση πανεπιστημίων με επιχειρήσεις). Θυμόμαστε ότι ήταν η αξιολόγηση του ΟΟΣΑ που είχε αποτελέσει το άλλοθι για την επιβολή του Νόμου Διαμαντοπούλου. (βλ. δηλώσεις υπουργού στη συνέντευξη: *«Τα ζητήματα που αναφέρατε είναι και αντικείμενο που θα εξετάσει στο δικό της επίπεδο και στο δικό της χρόνο η Επιτροπή των εμπειρογνομόνων που μαζί με τον ΟΟΣΑ θα συγκροτηθεί»*).

Η διαβόητη «εργαλειοθήκη» του ΟΟΣΑ, στην οποία καταφεύγει και αυτή η κυβέρνηση, είναι, όπως επιβεβαιώνει η δραματική εμπειρία από την εφαρμογή της σε πολλές χώρες, το επιτελικό σχέδιο «μεταρρυθμίσεων» για το ξερίζωμα των κοινωνικών, εργασιακών και πολιτικών κατακτήσεων, για τη μετατροπή των δημόσιων αγαθών σε εμπορεύματα, στα οποία θα έχει πρόσβαση όποιος μπορεί να τα αγοράσει, καθώς και για την αρπαγή του δημόσιου πλούτου. Είναι το σχέδιο επιστροφής στον κοινωνικό μεσαίωνα, για να εξασφαλιστούν η ηγεμονία και το κέρδος της διεθνούς ελίτ του μεγάλου κεφαλαίου και η ευημερία των κοινωνικών ομάδων και των συστημάτων που την υπηρετούν και παρασιτούν γύρω από αυτήν.

Όσο για το αν η κυβέρνηση παίρνει αυτά τα επώδυνα μέτρα «εκβιαζόμενη» από τους δανειστές-εταίρους και τον σχεδιασμό «παράλληλων δράσεων» για αντιστάθμισή τους, αρκούν τόσο η δήλωση του Υπουργού Οικονομίας στη Βουλή, ο οποίος, εγκαλώντας την αντιπολίτευση για την κριτική των μέτρων, ανέφερε κυνικά ότι *«ο λαός, γνωρίζοντας τη συμφωνία που υπογράψαμε, μας ψήφισε για να εφαρμόσουμε αυτά τα μέτρα»*, αλλά και του βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, Χρήστου Σιμορέλη, που δήλωσε, με ιδιαίτερο κυνισμό, ότι *«και να μην υπήρχε το μνημόνιο θα έπρεπε να το είχαμε εφεύρει»* (θυμίζει κάτι;).

Για χωροταξική αναδιάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης. Ουσιαστικά για νέο «Σχέδιο Αθηνά», με συγχωνεύσεις και καταργήσεις Τμημάτων και Ιδρυμάτων, που όχι μόνο προβλέπονται στην «εργαλειοθήκη» του ΟΟΣΑ και ήδη έχει σχεδιάζει το επιτελείο της ΑΔΙΠ, αλλά αποτελούν – κατά τον πρώην Γ.Γ. του Υπουργείου Παιδείας – αναγκαία ισοδύναμα μέτρα απέναντι σε πιο δραστικές περικοπές, και όπως δηλώνει ο Πρόεδρος της «Επιτροπής

Διαλόγου» είναι στόχος του «διαλόγου»! Μέσα στις ακραίες συνθήκες υπολειτουργίας που έχουν επιβληθεί, θα οδηγηθούν οι πάντα πρόθυμες διοικήσεις να καταφύγουν στο «ρεαλισμό» των συγχωνεύσεων και της συρρίκνωσης.

Στα Συμβούλια προχωράει η εκ των έσω απαξίωση, μετά τις πρόσφατες εξελίξεις και την ΠΝΠ. Αυτοί που επιδίωκαν την ηγεμονία των Συμβουλίων στα Ιδρύματά τους, όταν αντιλήφθηκαν ότι παρότι δεν πρόκειται να καταργηθούν ως θεσμός, αλλά μάλλον θα στερηθούν τον απόλυτο έλεγχο, σπεύδουν να αποχωρήσουν «απογοητευμένοι», εγκαταλείποντας την προσπάθεια «σωτηρίας» τους.

Με τα **πανεπιστήμια**:

- Να εξωθούνται στη διαχείριση της κρίσης και στην πλήρη υποταγή σε επιχειρηματικά συμφέροντα και στη λογική της ανταποδοτικότητας (βλ. αναζήτηση πόρων από πώληση όχι μόνο υπηρεσιών, αλλά και υλικών αντικειμένων, όπως κονκάρδες και αναμνηστικά).

Είναι αποκαλυπτικά όσα αναφέρονται στην Καθημερινή: *«Τα τρία μεγάλα πανεπιστήμια ΕΚΠΑ, ΕΜΠ και ΑΠΘ δρομολογούν δυναμική διείσδυση στην αγορά με χορηγίες, διεθνείς συνεργασίες, εμπορική δραστηριότητα κ.ά. προς εξεύρεση πόρων καθώς "από το κράτος παίρνουμε ψίχουλα". Ήδη καταστρώνονται τα πρώτα επιχειρηματικά σχέδια, με στόχο να δημιουργηθεί και στη χώρα μας brand name στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, κατά τα πρότυπα χωρών του εξωτερικού».*

- Να καλούνται να καλύψουν τις διδακτικές ανάγκες τους μέσω των ΕΣΠΑ και της «αξιοποίησης νέων ερευνητών», που για ποσά 500-700 ευρώ (που θα πηγαίνουν όλα στην ασφάλιση και τη φορολογία, εφόσον θα είναι με «μπλοκάκι») θα αναλαμβάνουν να καλύπτουν τα κενά.
- Να συνάπτουν «ειδικό μνημόνιο» με την κυβέρνηση (βλ. σχετική ανακοίνωση Συνόδου Πρυτάνεων).
- Να επεξεργάζονται σχέδιο για δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, που θα απαιτήσει και αυτό ειδικές δεσμεύσεις και προαπαιτούμενα! (Βλ. συνέντευξη τύπου 26-11-15, στην οποία η αναπληρώτρια υπουργός δηλώνει: *«έχουμε αρχίσει διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για ν' αντιμετωπίσουμε διάφορα θέματα των ΑΕΙ...»* και ο αναπληρωτής υπουργός για την έρευνα: *«Κατ' αρχήν εκείνο το οποίο σχεδιάζουμε κάνοντας αρχή από το 2016, είναι η άντληση πόρων της τάξεως 300 εκατομμυρίων ευρώ, μιλώ συνολικά με τη συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την επόμενη διετία, μέχρι το τέλος του '17»*).

Για το «ρεαλισμό» στη διαχείριση του μαρασμού των ιδρυμάτων είναι επίσης αποκαλυπτικά όσα συμβαίνουν στο ΕΚΠΑ, όπου: Με βάση την πρόταση για την κατανομή της χρηματοδότησης στα Τμήματα, η οποία προτάθηκε από τις πρυτανικές αρχές και εγκρίθηκε πρόσφατα από τη Σύγκλητο, δύο βασικά κριτήρια είναι (α) η αναλογία συμμετοχής του Τμήματος στα έσοδα του ΕΛΚΕ και (β) η αναλογία εσόδων του Τμήματος από τα δίδακτρα των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων.

Με τις αποφάσεις αυτές είναι αναπόφευκτο το πρώτο κριτήριο να οδηγήσει σε υποχρηματοδότηση των Τμημάτων – ιδίως αυτών που ασχολούνται με τη βασική έρευνα – και το δεύτερο να λειτουργήσει ως πίεση προς τα Τμήματα να επιβάλουν δίδακτρα στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών τους.

Επίσης, αγοραίο «ρεαλισμό» επιδεικνύει η πρυτανεία του ΕΚΠΑ εις βάρος των συμβασιούχων

διοικητικών (ΙΔΟΧ), τους οποίους, «επισπεύδοντας», οδηγεί σε δίκη. Στοχεύει να αλλάξει το εργασιακό καθεστώς τους και, ενώ καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες του ιδρύματος, να τους μετατρέψει σε «ελεύθερους επαγγελματίες», επεκτείνοντας έτσι τις ελαστικές σχέσεις εργασίας στα Ιδρύματα. Η στάση αυτή της διοίκησης παίρνει ακραίες διαστάσεις στην περίπτωση του εργατικού ατυχήματος στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ.

Με τους **συλλόγους διδασκόντων**:

- Σε κατάσταση αναμονής που μετατρέπεται σε συνθήκη αδράνειας, με την απογοήτευση να κυριαρχεί σε σχέση με τη νέα κατάσταση, αντανακλώντας και τη γενικότερη κατάσταση ακινησίας στα περισσότερα σωματεία και συνδικάτα τα τελευταία χρόνια, κατάσταση που επιδεινώθηκε μετά τη μνημονιακή μεταστροφή του ΣΥΡΙΖΑ. Ειδικά ένα τμήμα των αριστερών πανεπιστημιακών που αγωνίστηκε εναντίον των νόμων Διαμαντοπούλου-Αρβανιτόπουλου βρίσκεται αυτή τη στιγμή ενώπιον της κρίσιμης επιλογής: θα διευρύνει τον αγώνα υπεράσπισης του δημόσιου πανεπιστημίου ή θα περιοριστεί στην κριτική υποστήριξη προς την κυβέρνηση;

Με την **πλειοψηφία της ΠΟΣΔΕΠ**:

- Να έχει αναθαρρήσει μετά την απόσυρση του «νομοσχεδίου Μπαλτά», την υποχωρητική διάθεση της κυβέρνησης ακόμη και στον θεσμό των Συμβουλίων Ιδρύματος, αλλά και τη στάση του «ΣΥΡΙΖΑ πανεπιστημιακών» να εξαντλεί μεγάλο μέρος της δραστηριότητάς του σε καταγγελίες για άσκηση «βίας» και για «επιθέσεις», εννοώντας, δυστυχώς, εκείνους που διαμαρτύρονται για τα προβλήματα της ανώτατης εκπαίδευσης και την αντι-ακαδημαϊκή και αντιδημοκρατική στάση των Συμβουλίων.

Με αυτά τα δεδομένα ποιο είναι το **επόμενο βήμα**:

- Σήμερα είναι αναγκαίος ο πόλος εκείνος που θα ασκήσει δριμεία κριτική στην κυβερνητική πολιτική, από τη σκοπιά της ξεκάθαρης αντίθεσης στα μνημόνια και τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές στην ανώτατη εκπαίδευση και στην κοινωνία γενικότερα, και θα αγωνιστεί για την ανατροπή της.
- Ένας πόλος αναφοράς που τον συγκροτούν πανεπιστημιακοί που αγωνιούν και αγωνίζονται για το δημόσιο, δωρεάν, δημοκρατικό χαρακτήρα του πανεπιστημίου και τον κοινωνικό του ρόλο. Που αντιστέκονται στην αθλιότητα που επιβλήθηκε στα πανεπιστήμια και στη «ρεαλιστική» διαχείρισή της από τις πρόθυμες διοικήσεις. Πανεπιστημιακοί που είναι στο πλευρό των αγωνιζόμενων εργαζομένων, των φοιτητών και φοιτητριών των πανεπιστημίων και της νεολαίας που αντιμετωπίζεται κυριολεκτικά ως αναλώσιμο υλικό. Πανεπιστημιακοί που δεν εκχωρούν σε κανέναν τον εκσυγχρονισμό της παιδείας, αλλά επεξεργάζονται και θα εμβαθύνουν την εναλλακτική απάντηση στη μετατροπή της παιδείας σε παροχή υπηρεσιών κατάρτισης για όσους και όσες μπορούν να τις αγοράσουν και των ιδρυμάτων σε αυταρχικά εκπαιδευτήρια-εμπορικές επιχειρήσεις, όπως χρόνια τώρα επιμένουν οι «εκσυγχρονιστές», παλαιοί και νεόκοποι, κάθε απόχρωσης.
- Ο πόλος, ο οποίος στους στημένους «διαλόγους» πάνω σε προαποφασισμένες κατευθύνσεις, θα επιδιώξει να αντιπαρατάξει την αγωνιστική συσπείρωση και διεκδίκηση, το μόνο δρόμο για να σταματήσουμε να μετράμε ήττες.

13 Δεκεμβρίου 2015